

# ی ت ف ر ع م ف ی ص و ت و ل و « ر ی ب ع ت ر د ت و م و ه ا م ن ا س ن ا ل ا م ل ع ن م ا ف و خ ت ا م ه ی ف ت ی ا و ر « ت و م ل ا ق ی ل ث ا ج

- «توم ل ا ن م ا ف و خ ت ا م ه ی ف و ه ا م ن ا س ن ا ل ا م ل ع و ل و « ر ی ب ع ت ر د ت و م ی ت ف ر ع م ف ی ص و ت  
ق ی ل ث ا ج ت ی ا و ر
- لَبَّ هُمْ اُیْ دَثَبِ لِفَطْلٍ ن م تَوَمَّلَا بِسُنَّ اِبِلَا ط ی بَّ اُ نَبَّ ا ل د ل ل و « ه غ ا ل ب ل ا ج ه ن ر ی ب ع ت  
«مَلْعَنُوْكُمْ یَلْعُ تُجَمِّدُنَا

دنعن نم قحلا ٥لل او اذه :لاقف هباحصاً ىلإ قىلثاجلا تفتلاف :لاق»  
مهىلع ءايصوأل او نييبنل او حيسملا ناسل ىلع لجؤنع ٥لل  
نى او ؟رخآلا ىف مأ ىه اىندلا ىف ،٥نجل نع ىنربخأ :لاق ،مالسل

## ۱. آیا نذل او قرخ آلا

اذا ،اي ندلاب ةطيحم ةرخآلاو ،ةرخآلا يف ايندلا :مالسلا هيلع لاق ناويحل راديه ةرخآلا تناكو ،ةرهاط توملا لىلة اىحلا نع ةلقنلا تناك كلذل ثم ماقمو ،ةايح ةرخآلاو ةلقن ايندلا نأ كلذو ،نوملعي اوناك ول ال حورلاو تومي ندبلاو ،مانت ال حورلاو ماني مسجلا نأ كلذو ،مئانلا اوناك ول ناويحلا يهل ةرخآلا رادلا نأو } :لجوزع ةللا لاق ،تومت {نوملعي}.

الو قرخآل اي ندلا سي لو ،اي ندلا مسر قرخآل او ،قرخآل مسر اي ندلا و  
 هنم ام ىلإ امهنم دحاو لّك عجري مسجل حورلا قراف اذإ ،اي ندلا قرخآل  
 قرخآل يفو ةدوجوم اي ندلا يف رانلاو ؤنجل كلكو ،قلخ هنم امو أدب  
 نم ةضور يف ةحور أم ،ضرأل نم راد يف راص تام اذإ دبعلال نأل ،ةدوجوم  
 راد يف أم :ني راد دحا ىلإ محورو ،رانلا عاقب نم ةعقب أم او ،ؤنجل ضاير  
 مسرلاو ،اهيف توم ال ميلى ابداع راد يف أم او ،اهيف توم ال ميقيم مي عن  
 ملع نوملعت ولّال ك } :لجوزع هّلل لاق دقو ،حضاو دوجوم لقع نمل  
 نلأستل مّث \* نيقي لل ني عاهنورتل مّث \* ميحجلال نورتل \* نيقي لل  
 نع ااطغ يف مهنيعأ تناك } :لاقف رأفكالى عو ،{ميعنللا نع ذئمو  
 هيف وه ام ملع ناسنإل ملع ولو {اعمس نوعي طتسي ال اوناكو يركذ  
 [5]»نيقي لل لصفبف اجن نمو ،تومللا نم امّا يح تام

يُلعَّجُ لَجْوَزَعٌ هَلَّلًا دَنَعٌ نَمَّقَحُّ هَلَّلًا وَادُهُ: لِقَافٍ هَبَاحِصٌ إِلَى قِيْلٍ ثَاجٍ تَفْتَلِفُ: لِقَافٌ»  
 .درب رتالاب ار لاؤس ، ب؛ «مالس ال مهيلع ءاي صوالاو نيي بنل او حي سم ال ناسل

دینى بېب؛ «؟اي ندلا نم قرخآلا نيآو؟قرخآلا يي ما يه اي ندلا يي ف، ؤنجلال نع يي نربخأ :لاق»  
هچ هك تسنادىم شدوخ يلو، دىآيم رطن هب هداس شرهظ هك دركىم يتال اؤس. دوبي نيد ملاع كى وا  
يگرزب نوچ اما. دزادنايم نوربب تحار يزيچ كى فرط ات دسرپب ياهداس تال اؤس كى. دسرپبىم  
يزيچ كى ركبوبا، ديسرپبىم ركبوبا زا ار اهنيا هك مهآالبق؛ دشىم مولعم هدىمهفن ار لاؤس  
نآلا هك تسرا شيدح نيا فيح. م.تفگ راب دنچآالبق. دركىم ندرک هرخسم هب عورش وا و تفگىم  
باتك هك دهب ىمىطع تراشب ىسك ؤلالا ءاش نا مىراودىما. تسرا بولقلا داشرا شذخام اهنت  
داشرا. تسرا يلاع يلىخ دوش ادبىپ رگا. دوش ادبىپ ايند ياههناخباتك زايكى رد قودص موحرم ؤوبنلا  
فذح ار اهدنس مه اجنيا رد. دنكىم فذح ار اهدنسآالك، تسرا هدوب يقالخا باتك كى نوچ بولقلا  
خياشم زاقيرط دنچ هب ار شيدح نىمه، ناشرگىدىاهباتك رد و دىحوت رد قودص موحرم اما. دنكىم  
قيرط زا مه يرون شذحم موحرم. تسرا هدوب يفورعم شيدح هك دوشىم مولعم. دننكىم لقن ناشدوخ  
يف فنص ام يناث، ناملس باتك. دوشىم لصتم هك دنروآيم دنس هلسلس يراصنا مظعا خيش  
ناملس باتك، نىمود. تسرا هدوب مالسله اهيلع نىنمؤملارىما باتك، باتك نىلوا. تسرا مالسال  
دنىبىب ار لاؤس، بخ. تسرا هدوب

رہ ؟تسا ترخ آرد ای تسا ایند رد تشہب ؛«؟قرخ آلا یف مأ یہ ایندلا یف ،قرنجلان نع ی نربخا»  
 تیحیسم گرزب وت .تسا ترخ آرد تشہب ہک تسا مولعم دیوگیم و دنزیم دنخبل کی دشاب یسک  
 ہچ ہک دوشیم مولعم مالسلال ہیلع نینمؤملاریما باوج را !؟یسرپیم ہک تسال اؤس نیا ،یتسہ  
 دیاش ہک ماہدرک ضرع اہراب ہدنب اذل و دراد ہتچ رد ہچ بیجم دنیبب ات دیسرپی یالقان ل اؤس  
 الاح ،بخ .تسا تی اور نیہمہ ،تسا داعم فراعم مہف دیلک و دراد تیحاتفم تلاح ہک یتای اور دم آرس  
 .«؟ایندلا نم قرخ آلا نی او» ؟تسا اچک تشہب

**ایندللاب عطیحم قرخال و**». دینی ب اب ار مالک غورش ؛«**قرخال ای ف ایندلا :مالسلایل ع لاق**»  
لوا میوگی می شاب ام ،«**قرخال لبق ایندلا**» هک تسا نیا دنهدیم باوج هک یناسک همه کرد ؛  
ات دیوگب ار یزیچ روطنایا یسک ینعی ؛تشاد ار نیمه راطتنا مه وا .تسا ترخآ دعب و تسا ایند  
لبق ایندلا» دنیوگب هکنیا یاج هب مالسلایل ع لاق تررضح اما .تسا نییاب و باوج حطس دمهفب  
وا هطاحا و طیحم یوس هب دیاب ام .دیاب ترخآ دیابن سپ .«**قرخال ای ف ایندلا**» :دندومرف ،«**قرخال**  
کی هکنیا هن .یدوج و ریس .یرهوج ریس تروصهه ،شдох طیحم رما هب دنکیم ریس طاحم .میورب  
دیاب رگید لاس رازه ات مینک ربص ؛دشاب ینامز و یناکم ریس

کی<sup>۱</sup> **الثم ؛ایندلا یل ع عطیحم**» :دندومرفن ؛**ایندللاب عطیحم قرخال و قرخال ای ف ایندلا**»  
؛مدرک ضرع مه رتولج .تسا تسبالم یاب ،ءاب نیا .«**ایندللاب عطیحم**» ؛ریخ .دشاب الاب ینامسآ  
دراد هطاحا شتکرش روم هب ؛تسا یبوخ ریدم یلیخ ریدم نیا دیوگی می تکرش کی ریدم یارب<sup>۲</sup> **الثم**  
هتفرگ ار تکرش رود ناکم ریدم نیا ینعی هن .میربیم راک هب ار ءاب نیا ازاکتر مه نامدوخ ام  
مه اجنیا .«...**لکب طیحم**» ،«**هب طاحا**» .تسا تسبالم یاب هطاحا .تسا یونعم هطاحا ،دشاب  
،نآ هطاحا نوچ ؛؟ ارج .تسهه اج نامه ترخآ ،دیورب اجک ره ؛**ایندللاب عطیحم قرخال و**» :دیامرفی  
مزال .یتسهه ترخآ ملاع رد ؛«**سفنالا یفوتی**» دیباوخی می یتقو :دیامرفی اذل و تسا یونعم هطاحا  
ینک یناکم ریس تسین

**اَظْطِخْ مَلَمَّ نَهَجَّ نِإْوُ**» :دیامرفی م هک تسا یتایآ خنس زا ؟تسا یخنس هچ زا ،هطاحا نیا :**درگاش**  
؟[6] **نیرفک لیل ب**

لقن هیلع یلعات **للال** ناوضری یابطابط همالع زا یریبع ت روج نیا اقاآ نآ ،دیآیم مدای :**داتسا**  
داعم ثحب نوچ ؛می تسب ار باتک ام» هک دندوب هدمرف همالع .دوب هدی سر داعم هب ناش ثحب .دندرک  
یتا طوفحم ،بخ یلو ؛؟ میوگب روطج ،مراد ار طسوت م نود لقع هک مه نم .«تسا رتالاب هیداع لوقع زا  
ج<sup>۳</sup> **نِإْوُ بَآذَعْلَلْ بَلْ كَنْوُلْجَ عَتْسَی**» ای ،دیومرف ناتدوخ ار هیآ نیمه .مناوخی می امش تم دح ،دشاب نهذ رد  
**نیرفک لیل ب اَظْطِخْ مَلَمَّ نَهَجَّ نِإْوُ**» دهیم باوج ؛؟ دیآیمن ارج دنیوگی می ؛[7] **نیرفک لیل ب اَظْطِخْ مَلَمَّ**  
درادن لاجعتسا هک طیحم

هس اب مالسلایل ع لاق تررضح .ماهتفگ اهراب ار هغالبللاجهن هلمج ؛تسا تروص هچ هب هطاحا نیا ،بخ  
:دندوبیم هطاحا غارس ار ام نهذ ،ماگ

**یَفَوَتَی فَیْکَ لَبَّ اَحَآ یَّفَوَتَ اِذَا هَارَتْ لَهْ مَآ اَلْزَنَمَ لَخَدَ اِذَا بُوَسْخَتْ لَهْ**  
**هُتَبَاجْ اُحُوْرْلَا مَآ اَوْحَرَاوَجْ مَضَعَبْ نَمَ هَیْلَعْ جَلْیَ اَؤْمَ اَنْطَبْ یَفَ نَنِجْ لَآ**  
**نَعْ رَجَعْیَ نَمَ هَیْلَ اُفَصَی فَیْکَ اَوِیْ اَشْحَآ یَفَ هَعَمْ نَکَاسْ وَهْ مَآ اَوْبَرَّ نَذَابْ**  
[8] **«اولثم قولخم هفوص**

دنک تافو دهاوخی م نآلا و دراد حور نآلا .دری می حور خفن زا دعب .دری می ردام محر رد نینج :دندومرف  
زا :دندومرف لوا .دندومرف ار ضرر هس مالسلایل ع لاق تررضح .دری گب ار شحور دهاوخی می توملا کلم  
خاروس زا ایآ ؛؟ دری گب ار وا حور و دورب ردام فوج هب ات دوشی می دراو توملا کلم ردام ندب ذفانم مادک  
لخاد توملا کلم هک دشاب ییاج کی دیاب بخ ؛؟ دوشی می دراو ردام ناهد زا ؛؟ دوشی می دراو ردام ینیب  
،تسا توملا کلم .تسا ماع فرع روصت دروم هجو نیرتهداس ،مالسلایل ع لاق تررضح ریبعت نیا .دورب  
دری گب ار وا حور ات دوشی می دراو یخاروس کی زا ،دری گب ار نینج نیا حور دورب دهاوخی می الاح

کلم تسین مزال؛ «اَوْبَرَر نَذَابُ هُتَبَا حُورِلَا مَآ»؛ تسا نی مالسلال هیلع تررضح ضرغ نیمود دنکیم باطخ نینج هب و هداتسیا ردام ندب نوریب نامه، دورب لځاد ناهد ای ینیب خاروس زا توملالتسا روج کی مه نیا. میآیم، مراد نم دیوگیم مه نینج حور نیا. دنکیم هباجا مه وا. میورب ایب هک ندب هب و انتفر لکشم هک ییاهنهذ. تسا رتگنشق نیا. دورب لځاد هب هک تسین یزاین رگید. درادن ار دنراد ردام.

هَعَمُ نِکاسِ وَهْ مَآ»؛ تسا نیگنس یلیخ ماع فرع نهذ یارب یموس نیا مهف؛؟ تسیچ ضرغ نیموس هک یتوملالتسا نکاس، نینج هارمه، ردام نیا یاشح رد لوا زور زا توملالتسا؛ «اَوِئاشْحَآ یف ار وا نوریب زا ای دورب لځاد یذفنم کی زا تسین یزاین رگید، تسا نکاس نینج هارمه ردام یاشح رد هطاح توملالتسا ی تقو، دیورب اچک ره ینعی «هعم نکاس». تسا هطاح نامه آقیقد نیا. دنرب ادص ردقچ. دراد اچنیا هب یطاح روضح ملع نآ. دورب ردام لد هب هک تسین مزال رگید، دراد توسان ملع هب «اهئاشح یف هعم نکاس وه ما»؛ تسا ییابی زریبعت.

،دنهیم حیضوت قیلثاج یارب مالسلال هیلع تررضح هک یتارابع نیا؛ دوب نیا، متفگ هک یاهتکن نآ رب عرفتم مه هطعوم، دنکیم هاگن مدآ یتقو ولو. درادن هطعوم هغبصّالّصا هک تسا نیا منامگ یفراعم بلطم نیرتمهم نایب آقیقد. تسین هطعومّالّصا، مالک یاقلا زا هدنیوگ دوصقم اما. تسه دنیامرفی مالسلال هیلع تررضح هک تسا اذل. تسا:

**مانی مسجلانّا کلدو، مئانلا کلد لثم ماقمو، هّایح هّرخآلّاو هّلقن ای ندلّا نّا کلدو»** شغ هک یسک. دوریمن باوخ هب هک حور؛ دنتفگیم ررکم رافسا سرد رد داتسا نآ؛ «مانت ال حورلّاو وا حور رگا. دوشیم رادیب وا دینزیم شیادص یتقو. دینزیم ادص ار وا و دیوریم شرسلاب، تسا باوخ قلعت ندب نیا هب هک یحور، تسا باوخ شنذب هک دوشیم مولعم. دشیمن رادیب هک دوب باوخ مه مانی مسجلانّا»؛ دندومرفیم دایز ار نیا. دوشیم رادیب دینزیم ادص ار وا یتقو هک تسا رادیب، دراد «مانت ال حورلّاو».

**هّرخآلّای ندلّا سیلو، ای ندلّا مسر هّرخآلّاو، هّرخآلّا مسر ای ندلّا و»**؛ دنیامرفیم هک اچنیا ات ام لثم، بخ. دندرکیم تالّاؤس نیا زا و دندوب قیلثاج لاثما رفن دنچ شاکیا؛ «ای ندلّا هّرخآلّا الو دندوب و لثم مه رفن دص الاح، میدیمهفن و هدرکن یاهدیف میارب و میدید ار نیا اهلاس هک

نیا همه؛ «توملالتسا نم آفوخ تام هیف وه ام ملع ناسنلّا ملع ول و»؛ تسا نم دوصقم هک اچنیا ات کی، گرم یارب دهاوخم هلمج نیا، درادن هطعوم هب یطبرّالّصا هلمج نیا. مدنواخ نیا یارب ار تالمج موحرم هخسن هتبلّا. دراد ندروآ رد رس گنر؛ دراد تمکح گنرّافرص تیّعقاو نآ هک دیوگب ار تیّعقاو بولقلّا داشرا نیمه، هخسن نیرتهب مرطن هب یلو. دراد یتوافت راوانالّا راجب دوخ هخسن و یرون ترابع. تسا نیمه رهاظ و ردصم هک دناهومرف مه راوانالّا راجب هقیلعت رد. تسا یضر تاروشنم عبط نآلّا هک دنادب ناسنارگا؛ «توملالتسا نم آفوخ تام هیف وه ام ملع ناسنلّا ملع ول و»؛ تسا نیمه بوخ «توملالتسا نم»؛ کیچیچ هچ زا سرت. دریمیم سرت تدش زا، دنادب ار شدوخ نالّا تیّعقوم، تسا یلاح هچ رد. تسین مه هطعوم. تسا یمهم رایسب ریبعت کی. دریمیم، دنکیم ادیپ توم زا هک یفوخ زا دناوتیمّالّصا. دریمیم، دنادب رگا ینعی؛ «نیقیلّا لصفبف اچن نمو»؛ دنیامرفیم شلابند ضرغ یور مه نآ، دنک ادیپ تاجن رگا اما. دنیبب، تسه هک یتروص هب ار شدوخ نآلّا تیّعقوم ار «هیف وه ام» هک یسک ینعی؛ «اچن نم و». دشاب دنتسنادن ضرغ یور هکنیا هن. تسا دنتسناد نیا رد هک یسک ینعی؛ «نیقیلّا لصفبف»، دناریمن ار وا گرم فوخ و دنک ادیپ تاجن و دنادب. دریمیمن ار وا گرم فوخ، دراد نیقی نوچ و تسا یلاح هچ رد نآلّا هک دمهفیم، دسرب نیقی هب هلمج وه ام» دنادیم هکنیا اب؛ «هیف وه امب نیقیلّا لصفبف» سپ. دریمیمن و دریمیمن ار وا گرم فوخ و دشاب هتشدان ار نیقی نآ رگا، الّا و تسا نیقی نآ رطاخه. دریمیمن، تسا تروص هچ هب «هیف» «توملالتسا نم آفوخ تام»، درذگیم هچ و هتسشن اچک و تسا یلاح هچ رد نآلّا هک دنادب.

[1]. ۲۲۲ ص، نام ه.

[2]. ۵۷ یه ی آ، توبکن عل ا.

[3]. ۴۲ یه ی آ، رمل ا.

[4]. ۱۵۱ ص، ۲ ج، بولقل ا داش ر، یم لید دم حم ن ب ن س ح.

[5]. ۱۶۷ ص، نام ه.

[6]. ۴۹ یه ی آ، ۴ بوتل ا.

[7]. ۵۴ یه ی آ، توبکن عل ا.

[8]. ۱۶۷ ص، ۱ ج، (حلاص ی حبص □ خسن ساسا رب) هغال بل ا جه ن.

# هَلَلَاو» هغالبل اجهن رىبعت سَنَّاِبِلْاَط يَبَّا نُبَّال يَدَثِبِ لِفِّطَلَا نِم تَوْمَلِاب نُونُكَم يَلَع تُجَمَدْنَا لَبِ وَّمُأ مْلَع»

تسخ آرد ایند ندوب لخد هب نیقی ای تسوا یارب هک یه اگیاج نآ هب راد نیقی :درگاش

هک یتفرعم هئاوتشپ نامه ینعی نیقی هک تسا نیا ،مالسلا هیلع ترضح شیامرف رهاط :داتسا  
یراک ره یسک ره ؛[1] «وَمُأ يَدَثِبِ لِفِّطَلَا نِم تَوْمَلِاب سَنَّاِبِلْاَط يَبَّا نُبَّال هَلَلَاو» ؛تسا هدرک ادیپ  
ریبعت یلیخ ،ترضح .ددرگرب ردام هنیس غارس یروف هک تسا نیا هچب تمه لوا .دنکب ،دهاوخی  
هک تسا هدش یروط طیارش ؛تسا هدی سرت مالسلا هیلع ترضح هک دنتفگیما هئا .دندروآ یبیج  
:دندومرف مالسلا هیلع ترضح ؛تسا هدی سرت مالسلا هیلع یلع

تَوْمَلَا نِم عَزَج اُولُوْقَى تَكْسَا نَا وَكُلُّمَلَا يَلَع صَرَح اُولُوْقَى لُقَا نَا فِ  
نِم تَوْمَلِاب سَنَّاِبِلْاَط يَبَّا نُبَّال هَلَلَاو اَيْتَلَا و اَيْتَلَلَا دَعَب تَاَهَيَه  
وَب مُتَخَب وَّل مْلَع نُونُكَم يَلَع تُجَمَدْنَا لَبِ وَّمُأ يَدَثِبِ لِفِّطَلَا  
[2]. «هَدْيِ بَلَا يَوَطَلَا يَفِي شَرَّالْاَبَارِطُضَا مُتَبَرِّطُضَاال

‘نَاو». «كل مل ا يلع صرح» :دنیوگیم ،منزب فرح رگا ؛«كُلُّمَلَا يَلَع صَرَح اُولُوْقَى لُقَا نَا فِ»  
‘تَاَهَيَه». .تسا هدی سرت توم زا دنیوگیم ،موشب تکاس رگا ؛«تَوْمَلَا نِم عَزَج اُولُوْقَى تَكْسَا  
یْنَعی ؛«وَمُأ يَدَثِبِ لِفِّطَلَا نِم تَوْمَلِاب سَنَّاِبِلْاَط يَبَّا نُبَّال هَلَلَاو اَيْتَلَا و اَيْتَلَلَا دَعَب  
ترضح ؟دوشیمن هدمه فرح ،تسین سرت هکنیا اب اچ ،بخ .تسین نینمؤملاریما راک رد سرت  
؛«مْلَع نُونُكَم يَلَع تُجَمَدْنَا لَبِ» :تسا هغالبل اجهن مهم تالمج زا .دندنکیم هراشا مالسلا هیلع  
،میوگب امش هب رگا ؛«وَب مُتَخَب وَّل» ،تسا مالسلا هیلع نینمؤملاریما هنیس رد ،رایسب ملع کی  
یَوَطَلَا يَفِي شَرَّالْاَبَارِطُضَا مُتَبَرِّطُضَاال» !؟دوشیم نیا زا رتالاب یه یبشت ؟دیوشیم روطچ  
ناکت کی اربانط رس .تسا نازیوآ نآ رد بانط کی .دیریگب رظن رد قیمع دوگ هچ کی ؛«هَدْيِ بَلَا  
مُتَبَرِّطُضَاال» :دندومرف .رتم تسیود ،رتم تصش ؛دتفایم بانط نیا رد یضیب کی ،دهدب  
لصافم میوگب ار نآ زا هملک کی رگا هک تسیچ ملع نیا ؛«هَدْيِ بَلَا يَوَطَلَا يَفِي شَرَّالْاَبَارِطُضَا

دندکی م شزرل ه ب عورش نات

---

[1]. ۵۲ ص ۱، ج (حل اص ی حبص هخسن ساسأ رب) هغال بلا جهن.

[2]. نام ه.